

InfoMigjorn

Butlletí digital
sobre llengua
catalana

Núm. 1.310

Dimarts, 27 de desembre del 2016

SUMARI

- 1 Eugeni S. Reig ▶ El meu model lingüístic (1)
- 2 Joan Bosch ▶ Un tast de català d'Elna (3). La invasió perniciosa de la paraula "molt"
- 3 Aleix Renyé ▶ Salvar el català rossellonès
- 4 Gustau Nerín ▶ Tu pots decidir la nova paraula de l'any 2016
- 5 F. Xavier Vila ▶ Aplaudir la liquidació del català... en català
- 6 Antoni Lull Martí ▶ Cap a Cap d'any
- 7 J. Leonardo Giménez ▶ Passó i passera
- 8 Teresa Tort ▶ Escarradora
- 9 Rudolf Ortega ▶ Tots els dubtes: pronoms (4)
- 10 Llengua i Literatura ▶ Sumari del núm. 26 (2016)
- 11 Enllaços

Bon any 2017!

InfoMigjorn és un butlletí setmanal que distribueix missatges informatius relacionats amb la llengua catalana.

ISSN 2462-7003 Elaborat i distribuït per la Xarxa de Mots

Subscripcions: <http://migjorn.cat/alta.php> Adreça de contacte: infomigjorn@migjorn.cat   @InfoMigjorn

1 El meu model lingüístic (1)

Eugeni S. Reig

Introducció a *El valencià de sempre* (Alzira: Bromera, 2015), pàg. 7-15

<http://www.migjorn.cat/historic/20151226.2455.html>

Tots els que escrivim tenim un model lingüístic al qual ens ajustem. Considere que és convenient que cadascú explique de manera clara el seu model a fi que pugui ser conegut per qui ho desitge. El meu model lingüístic és el que trobareu tot seguit. No és ni millor ni pitjor que cap altre, és el que jo, lliurement, he triat perquè m'ha semblat el més adequat per a escriure un valencià digne i comprensible.

En general, empre el valencià normatiu que correspon a les directius que dóna la *Gramàtica normativa valenciana* editada per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

Tot seguit explique de manera explícita com actue en qüestions concretes.

- Faig sempre la concordança del participi passat amb el pronom acusatiu de tercera persona. Tots els valencians hem fet sempre eixa concordança i, actualment, la immensa majoria de nosaltres continuem fent-la. Encara que en el cas del masculí plural l'hem perduda per complet des de fa molt de temps, en el femení singular i en el femení plural continuem fent-la.

El castellà no fa la concordança, però en eixa llengua no hi ha cap problema. Si dic "lo he visto", sé que em referisc 'a él' i si dic "la he visto" sé que és 'a ella'. En valencià, si dic "l'he vist" quan em referisc a ell i "l'he vista" quant parle d'ella, la cosa és claríssima. Però si dic "l'he vist" en els dos casos, no puc saber de qui parle.

En la *Gramàtica normativa valenciana* de l'AVL (pàgina 180, punt 23.2.2.1) diu: «El participi dels temps composts concorda en gènere i nombre amb els pronoms acusatius de tercera persona *lo, la, los, les*: –*Has vist la meua germana?* –*No, encara no l'he vista.*» La concordança també es dóna en aquells casos en què el temps compost va seguit d'un infinitiu i el pronom s'anteposa al conjunt verbal, amb independència que el pronom siga un complement de l'infinitiu o no: *No les he sentides entrar. No l'ha deguda conèixer. No les hem pogudes comentar.*»

La concordança del participi passat amb el pronom acusatiu de tercera persona, per desgràcia, s'ha perdut, probablement per influència del castellà, en

una part important de la nostra àrea idiomàtica –la major part de Catalunya– però es conserva ben viva en terres valencianes i, també, a les Illes Balears a on, fins i tot, fan la concordança amb el masculí plural. Actualment molts escriptors continuen fent la concordança –com feia la llengua clàssica i com continuem fent valencians i illencs– però alguns que no la fan en la llengua parlada, tampoc la fan en la llengua escrita i això s’admet, es considera correcte. Jo comprenc perfectament –i em sembla molt bé i estic totalment d’acord– que als minusvàlids els donem tota classe de facilitats per a fer-los la vida més fàcil, més còmoda i més agradable, però el que no puc comprendre –ni crec que ho entenga ningú– és que u s’automutile voluntàriament per a convertir-se en minusvàlid i gaudir d’eixes facilitats. Doncs això és exactament el que fan els valencians que renuncien a fer la concordança del participi passat amb el pronom acusatiu de tercera persona en la llengua culta quan la immensa majoria de nosaltres la fem en la llengua parlada. És mutilar la llengua d’una manera lamentable. Maltractar-la i empobrir-la d’una manera absurda a canvi de no res. I acostar-la una mica més al castellà.

Actualment, que tanta preocupació hi ha perquè les dones no siguin invisibles tant en la llengua parlada com en l’escripta i, per tal d’aconseguir-ho, usem fórmules moltes voltes absurdes que compliquen les coses d’una manera innecessària, em resulta desconcertant que es deixi de fer la concordança del participi passat amb el pronom acusatiu de tercera persona que dóna visibilitat a la dona d’una manera ben clara i natural. Si parlem d’unes dones i diem “les he vist” en lloc de “les he vistes” considere que, a més d’atemptar contra la integritat de la llengua, atemptem contra la dignitat de les dones.

- Quan cal accentuar les paraules pose, sobre les es obertes, accent greu, i sobre les es tancades, accent agut (*café, comprén, francés, véiem, interés, entés*, etc.), d’acord amb la manera en què les pronunciem la major part dels valencians, excepte en els mots *què, perquè* i *València*, que els escric amb accent greu a la e, per tal de ser fidel a la normativa en vigor, malgrat que els valencians els pronunciem sempre amb e tancada.
- Empre la conjugació verbal valenciana amb l’acceptació dels morfemes d’indicatiu i subjuntiu, dels pretèrits imperfets de subjuntiu en *-ara, -era, -ira* i de les formes en *-ix, -isc, -isca* dels incoatius que són les que trobem en la *Gramàtica normativa valenciana* així com en la conjugació verbal del SALT3 i en *Els verbs valencians* (València, 1995), publicació dirigida per Josep Lacreu amb l’assessorament de Germà Colón, Antoni Ferrando i Manuel Pérez

Saldanya. Les formes en *-ix*, *-isc*, *-isca* dels incoatius són actualment les més generalment emprades pel valencià culte i ja foren emprades per Josep Giner, Enric Valor i Carles Salvador, encara que ells també varen usar les formes populars i vives en *-ix*, *-ixc*, *-ixca*.

- Use les formes verbals amb la *i* antihiàtica *i*, per tant, escric *feia*, *treia*, etc. En els exemples que reflectixen la llengua tradicional dels valencians empre les formes populars *fea*, *trea*, etc.
- Escric, tant en el text dels meus escrits com en els exemples, les formes populars *tindre* i *vindre*, generalment usades per la majoria dels valencians, en lloc de les clàssiques *tenir* i *venir*, conservades actualment en terres valencianes de manera residual només en les comarques més meridionals.
- Use en el text dels meus escrits els participis *ofert* i *sofert* i, en els exemples que reflectixen la llengua col·loquial, *oferit* i *sofrit*. Empre sempre *complit*, *establit*, *omplit*, *reblit* i *suplit*. No use mai les formes dialectals pròpies del català oriental *complert*, *establert*, *omplert*, *reblert* i *suplert*, formes que considere que s'haurien d'eradicar de la llengua culta.
- Pel que fa al participi del verb *ser* (o *ésser*) escric quasi sempre *sigut*, *siguda*, *siguts*, *sigudes* i només esporàdicament *estat*, *estada*, *estats*, *estades*. En els exemples empre *segut*, *seguda*, *seguts*, *segudes* que són les formes populars valencianes.
- Escric el verb *bollir* amb *o* perquè eixa grafia és la més fidel a la pronúncia de la majoria dels valencians, la més adequada per raons etimològiques, la més coherent amb les grafies usades per les altres llengües romàniques (occità *bolir*, italià *bollire*) i la que apareix en el DOPV de l'AVL.
- Empre el verb *haver-hi* fent-lo concordar amb el sintagma nominal que l'acompanya i que el parlant percep com a subjecte de l'oració, tal com ho fa gran part del valencià col·loquial, d'acord amb l'argumentació que fa el professor Abelard Saragossà en el capítol 5é del seu llibre *Reivindicació del valencià. Una contribució* titulat "La concordança del verb *haver* locatiu (*De persones com ell, {ja no en queden / ja no n'hi han}*): teoria i evolució". Per tant, escric, per exemple, *hi havien moltes dones* en lloc de *hi havia moltes dones*. Eixa concordança és una característica de la nostra llengua que li dóna personalitat i que la diferencia del castellà. Perdre-la significa empobrir la llengua de manera gratuïta i acostar-la més al castellà. La normativa no prohibeix fer eixa concordança.

- Escric la forma clàssica i normativa *veure* en el text dels meus escrits i la variant popular *vore* en els exemples de creació pròpia que reflexen la llengua col·loquial.
- Use sempre el verb *acostar*, mai el verb *apropar* que considere espuri i innecessari.
- Use el verb *caldre* i les construccions verbals *ser necessari* i *ser menester* de manera alternativa, però done preferència a *caldre*.
- Use els verbs *usar*, *emprar*, *utilitzar* i *gastar* així com la perífrasi verbal *fer servir* de manera alternativa, però done preferència a *usar*.
- Use els verbs *arreplegar* i *recollir* de manera alternativa, però done preferència al primer.
- Use sempre el verb *triar* i, només esporàdicament, *elegir*. No empre mai *escollir*.
- Use els verbs *encollir* i *encongir* de manera alternativa, però done preferència al primer.
- Use indistintament els verbs *dur* i *portar*.
- En els verbs que els valencians –de manera majoritària– velaritzem la primera persona del present d'indicatiu, com ara *afegir*, *collir*, *cosir*, *dormir*, *engolir*, *fregir*, *fugir*, *perdre*, *sentir*, *sofregir*, *voler*, etc., escric sempre en el text de redacció la forma clàssica no velaritzada –*afig*, *cull*, *cus*, *dorm*, *engul*, *frig*, *fuig*, *perd*, *sent*, *sofrig*, *vull*, etc.– i la forma popular velaritzada –*afigc*, *cullc*, *cusc*, *dorc*, *engucl*, *frigc*, *fuigc*, *perc*, *senc*, *sofrigc*, *vullc*, etc.– en els exemples que reflectixen la parla viva actual. Per que fa al verb *morir*, empre sempre la forma normativa *mor* i no use mai la forma, també normativa, *muir*. En els exemples faig servir les formes populars *morc*, *mòric* i *muic*, segons la parla que calga reflectir.
- No empre mai els gerundis velaritzats (*tinguent*, *caiguent*, *diguent*, *creguent*, *vinguent*, etc.), ni tan sols en els exemples.
- Use, habitualment, el perfet perifràstic i només esporàdicament el perfet simple.
- En el perfet perifràstic empre sempre *vares*, *vàrem*, *vàreu* i *varen* en lloc de *vas*, *vam*, *vau* i *van*.

- En els verbs que es poden conjugar emprant formes pures o formes incoatives –*afegir, fregir, engolir, sofregir*, etc.– utilitze sempre les pures –*afig, frig, engul, sofrig*, etc.– i mai les incoatives –*afegisc, fregisc, engolisc, sofregisc*, etc.–.
- Pel que fa als demostratius, he decidit, tant en el text dels meus escrits com en els exemples, usar el sistema de tres graus de proximitat, que és el que utilitzem els valencians. I, pel que fa a la morfologia, seguisc el criteri que empra el professor Abelard Saragossà en la seua *Gramàtica valenciana raonada i popular*, és a dir, per al primer grau de proximitat, empre en la llengua de redacció sempre les formes reforçades (*aquest* i els seus femenins i plurals) i per al segon grau de proximitat empre habitualment les formes simples (*eixe* i els seus femenins i plurals) i només esporàdicament, si el text ho requerix, les formes reforçades (*aqueix* i els seus femenins i plurals). En els exemples que reflectixen la llengua viva del carrer, utilitze sempre les formes sense increment (*este*, *eixe* i els seus femenins i plurals), que són les úniques que emprem els valencians en la nostra llengua parlada i que ja eren usades pels nostres clàssics. Hem de tindre ben clar que tant les formes simples dels demostratius com les reforçades són formes genuïnes valencianes i tant les unes com les altres són normatives.
- Use *per* i *per a* com ho fan els parlars valencians.
- Use *com* i *com a* com ho fan els parlars valencians.
- Use quasi sempre *prompte* i només esporàdicament *aviat*.
- Use quasi sempre *davall* i només esporàdicament *sota*.
- Use sempre *damunt*, mai *sobre*.
- Use habitualment *quasi* i només esporàdicament *gairebé*. No use mai *quasi-sibé*.
- Use *a*, *per* i *de* en sentit duratiu davant les paraules i locucions que emprem per a denominar les diferents parts del dia –*matí, migdia, migjorn, mitjanit, vesprada, nit, mitjan matí, mitjan vesprada*– i també de la paraula *dia* amb el significat de ‘temps en el qual hi ha llum del sol’, amb els significats que els valencians assignem a cadascuna de les tres preposicions.

2 Un tast de català d'Elna (3). La invasió perniciosa de la paraula 'molt'

Joan Bosch

[Podeu escoltar aquest article, enregistrat per l'autor mateix, en aquest enllaç](#)

A la plana del Rosselló, hem heretat dels nostres avantpassats una particularitat fonètica que crida l'atenció de tot nouvingut: tenim la mala mania de pronunciar «u» totes les os tancades, fins i tot aquelles on recau l'accent tònic. L'exemple més flagrant és el nom de la nostra muntanya emblemàtica, que pronunciem «Canigú» en lloc de «Canigó». Aquesta regla sorprenent no l'apliquem solament a la geografia, sinó que l'apliquem sistemàticament a totes les os tancades del nostre territori. Dic del nostre territori, perquè, les os tancades del Rosselló no són exactament les mateixes que les os tancades del diccionari normatiu.

Per influència occitana i francesa, en travessar els Pirineus, hi ha unes os normativament tancades que s'obren (un mot: que pronunciem [mòt] i no pas [mút], una foto: que pronunciem [fotò] i no pas [fútu], una moto: que pronunciem [motò] i no pas [mútu]), i unes os normativament obertes que se tanquen (una flor: que pronunciem [flú] i no pas [flò], un home bo: que pronunciem [bú] i no pas [bò], el Sol: que pronunciem [Súl] i no pas [Sòl]).

Ara, en general, llevat d'aquestes excepcions anecdòtiques, pronunciem les os obertes com Déu mana: llençol, esquirol, clot, etc.

Aquesta singularitat fa de nosaltres uns parlants fonèticament limitats. A causa d'aquest esguerro de naixença, no arribem pas a pronunciar correctament les os tancades accentuades. El resultat lamentable d'aquesta deficiència és que la mainada que aprèn el català a escola (i també els adults als cursos nocturns), fan una barrija-barreja sonora al moment de pronunciar una o tancada i emeten un so artificial que sona completament fals a les nostres latituds. Aquesta dissonància fa mal a les orelles dels vells que guarden, encara, a les cordes vocals i en un racó de la memòria, les sonoritats de llur juvenesa.

Ane jo, per exemple, lo que més me fa nosa en els programes radiofònics i televisius en català que emanen de Perpinyà, és l'abundància malaltissa de les paraules «molts» i «moltes», que han infectat totes les converses. Per més que me recordi, quan eri mainatge, la gent d'Elna feia servir aquestes paraules parsimoniosament i no les pronunciaven mai «mòls» i «mòltes» com tendeixen a fer-ho erradament els nous parlants de Catalunya Nord, mes «muls» i «mul-

tes», com ho feien antigament els rossellonesos de soca-rel. Segons jo, aquesta nova plaga denota, de manera evident, un empobriment dramàtic del vocabulari. És per aquesta raó que acabaré l'article recordant que la llengua catalana té una quantitat infinita de recursos per limitar aquesta profusió malsana. Vegem-ne, aquí sota, una mostra infinitesimal:

- M'agrada molt: M'agrada força.
- Té molts d'amics: Té una colla d'amics.
- Em demanen molts de papers: Me demanen un fum de papers.
- Vaig comprar molts de préssecs: Vaig comprar un munt de préssecs.
- Anem molt bé: Anem la mar de bé.
- Fa molt de temps: Fa anys i panys (i cadaules).
- És molt vell: És vell com Herodes.
- Fa molta por: Fa feredat.
- Fa molta de calor: Fa calmàs.
- Fa molt de fred: Fa una fred que pela.
- Tinc molta fam: La fam m'enllarda.
- Els mosquits m'han picat molt a les cames: Els mosquits m'han devorat les cames.
- Hi havia molta gent: Hi havia gent en orri.
- Tenia molt de diners: Tenia sous a manta.
- Va trobar molts de bolets: Va trobar bolets en desmesia.
- El nadó plorava molt: El mainatjó plorava en tanta manera.
- Aquest any, tenim moltes cireres: Enguany, tenim cireres a reguitzer.
- Sota el pollancre, hi havia moltes fulles mortes: Sota el poll, hi havia un eixamateguer de fulles mortes.
- Li havien robat molts de diners: L'havien escofit.
- La sala era molt plena: La sala era plena com un ou.
- Fa molt de vent: Fa ventegada.
- La mainada cridava molt: La mainada guiscava.
- Feia les coses amb molt de pressa: S'afanyava.

- Hem posat molt poc de temps: N'hem fet via.
- El cotxe anava molt ràpid: La votura raspava.
- Va baixar les escales molt de pressa: Va baixar les escales de quatre en quatre.
- Va passar davant de casa molt de pressa: Va passar davant de casa tibat.
- Passava molta angúnia: Trefugia de destret.
- Hi anava molt poc sovint: Hi anava de cent en quaranta.
- Un home molt resistent: Un home ferreny.
- Un vestit molt car: Un vestit car al foc.
- Costava molt de diners: Costava un dineral.
- Dormir molt bé: Dormir de planer.
- Treballava molt bé: Treballava de primera.
- Ha plogut molt: Ha plogut a semalades.
- Portava molta de llenya: Portava un viatge de llenya.
- El coneixem molt bé: El coneixem més que la ruda.
- Aquesta setmana ha treballat molt: Ha pencat tota la setmana.
- Li van donar molta feina: El van embarbostir de feina.

3 Salvar el català rossellonès

Aleix Renyé

El Punt Avui, 09/10/2016

<http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1010358-salvar-el-catala-rossellones.html>

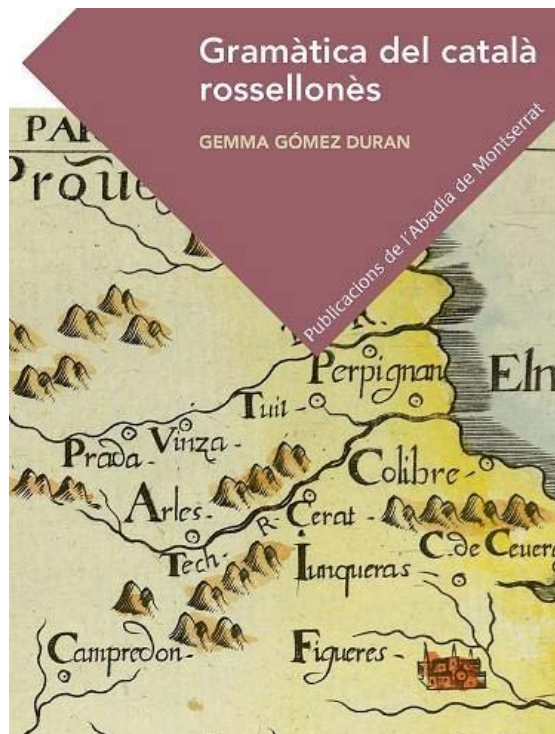
La llengua materna de més del noranta per cent dels catalans del nord és el francès, segons l'última enquesta d'usos lingüístics feta en col·laboració per la Generalitat, el Consell Departamental i la Universitat de Perpinyà Via Domícia. En aquesta enquesta feta l'any passat es constata que el 61% de la població declaren entendre el català, el 35,4% afirmen que el saben parlar, 39,2% el saben llegir i el 14,3% el saben escriure. Només el 5,7% de la població la tenen com a llengua d'ús habitual.

La transmissió familiar del català septentrional es va aturar fa un parell de generacions i la varietat dialectal rossellonesa la parlen encara, sobretot, gent gran entre ells, que passen al francès amb els més joves i els desconeguts. Les noves generacions que parlen català ja no han après a casa la varietat dialectal pròpia. A l'escola (Bressola, Arrels, escola pública bilingüe, cursos d'Òmnium) hi han après la llengua estàndard, i a través la televisió i ràdios de l'altre costat de la frontera aprenen el català que s'hi vehicula, ben allunyat del rossellonès. Els catalanoparlants actuals de la Catalunya del Nord mantenen, malgrat tot, alguns trets dialectals que encara han pogut oir als seus pares i padrins, o als *vilatges* on el dialecte autòcton perviu. Les dades de l'enquesta posen en relleu que "la transmissió lingüística intergeneracional no es manté, però el català continua adquirint, malgrat tot, nous parlants."

Escriure i parlar en un català basat en el dialecte septentrional és gairebé impossible, si es vol seguir la normativa de l'IEC. Així com a altres varietats dialectals se'ls reconeixen particularitats que es poden utilitzar sense caure en la incorrecció, en el cas del rossellonès (el català que es parla a quatre comarques de la Catalunya del Nord: el Rosselló, el Conflent, el Vallespir i el Capcir) el reconeixement de la seua especificitat és molt escàs.

Gramàtica del català rossellonès

En aquest context és destacable l'aparició, en les Publicacions de l'Abadia de Montserrat, de la *Gramàtica del català rossellonès* de Gemma Gómez Duran, que presenta una descripció de tots els trets fonètics, fonològics, morfològics i sintàctics específics d'aquest dialecte. Moltes de les dades incloses al llibre no s'havien descrit mai abans i són, per tant, un testimoni imprescindible per conèixer el dialecte, ara que es troba en l'estadi final. El llibre també inclou una introducció amb una presentació de la situació sociolingüística que ajuda a entendre com s'ha arribat en aquest punt de pràctica extinció.

Gómez Duran presenta també una innovació en la normativa. En la introducció del llibre (en rossellonès) l'autora afirma que “avui l'Institut d'Estudis Catalans encara ha pas publicat cap document normatiu adaptat, ni pel que fa a la gramàtica ni al vocabulari.” Esmenta, tanmateix, que “n'hi ha un de presentat per Joan Peytaví en tràmit” tot i que li retreu que les adaptacions proposades “les reserva a registres col·loquials.” Destaca, també, que “l'autoodi s'ha anat superant” entre les noves generacions i que “hi ha voluntat de poder recuperar la llengua.” “De fet”, afirma Gómez Duran, “les generacions que coneixen pas el català no en poden pas pus tenir, d'autoodi.” Uns dels motius per recuperar la llengua ara, conclou, “és de caire econòmic i mira cap al sud.”

Tesi doctoral Gemma Gómez Duran es va doctorar en Filologia Catalana el 2011 a la Universitat Autònoma de Barcelona amb la tesi que porta el mateix títol que el llibre. Es va immersir de ple en el món nord-català per aprendre'n la llengua i, també, com és la societat que la parla. Actualment és professora de català a la Universitat de Manchester.

Vegeu també [“Resposta a Joan Daniel Bezsonoff”](#), de Gemma Gómez Duran, a propòsit d'una crítica sobre la *Gramàtica del català rossellonès* a *El Temps*.

4 Tu pots decidir la nova paraula de l'any 2016

Gustau Nerín

El Nacional, 12/12/2016

http://www.elnacional.cat/ca/cultura-idees-arts/neologisme-paraula-2016_125802_102.html

L'Observatori de Neologia de la Universitat Pompeu Fabra i l'Institut d'Estudis Catalans busquen el neologisme del 2016. I ho volen fer amb la col·laboració de tothom. Els experts han escollit una dotzena de paraules que s'han difós durant l'any 2016 i que no formen part del diccionari i que creuen que haurien d'incorporar-se. I demanen a la gent que hi participi mitjançant una votació, que es pot fer per [internet](#). La votació ha començat avui i estarà oberta fins al diumenge 8 de gener. El dimarts 10 de gener es donarà a conèixer la paraula guanyadora, i es proposarà a la Secció Filològica de l'IEC que la incorpori al diccionari normatiu. El 2014 la paraula triada va ser *estelada* i el 2015 va ser *dron*; ambdues ja han estat incorporades al diccionari.

Els neologismes de l'any

Les dotze paraules que s'han proposat aquest any representen camps molt diversos: des de termes científics com *Antropocè*, fins a fenòmens nous, com la *nomofòbia*, la tensió generada per la manca d'accés a les trucades o a les xarxes socials, passant per noves formes de vida, com *vegà*. Aquests són els dotze termes proposats amb les seves corresponents definicions:

ANTROPOCÈ m. (era de temps geològic en la qual es considera que l'activitat humana és la influència dominant sobre el medi, el clima i l'ecologia de la Terra; l'era actual).

CIUTAT REFUGI f. (ciutat que acull i ajuda les persones refugiades per crisis humanitàries).

FUTTOC m. (modalitat esportiva catalana que combina el futbol i el ping-pong).

GIHADISTA m. i f. i adj. (persona que segueix el gihad; relatiu o pertanyent al gihad).

INVISIBILITZAR v. tr. (fer invisible alguna cosa, especialment minimitzar la importància de persones o col·lectius de la societat).

MARIDATGE m. (relació harmònica entre un vi i la menja que acompanya o amb què se serveix)

MICROPOBLE m. (poble de menys de 500 habitants).

NOMOFÒBIA f. ([de l'anglès *no-mobile-phobia*] angoixa causada pel fet de no poder rebre trucades o missatges d'amics o familiars).

PRECARITZAR v. tr. (convertir en precària una situació social, política o laboral).

SUPERLLUNA f. (lluna plena en perigeu; moment en què la lluna plena es troba en el punt de l'òrbita lunar més proper a la Terra).

TRANSMÈDIA adj. (dit de la informació o història que es comunica a través de diversos mitjans).

VEGÀ VEGANA m. i f. i adj. (seguidor de l'estil de vida basat en el respecte pels animals que rebutja l'ús i el consum d'animals o de qualsevol producte o subproducte obtingut per mitjà de l'ús o la mort d'animals; relatiu o pertanyent a aquest estil de vida).

[Recordeu que podeu votar la paraula de l'any fins al diumenge 8 de gener](#)

5 Aplaudir la liquidació del català... en català

F. Xavier Vila

Blog *Amb certa calma* – *Qüestions de llengua i societat*, 20/11/2016

<http://slcat.blogspot.com.es/2016/11/aplaudir-la-liquidacio-del-catala-en.html>

Ahir dissabte la periodista Gemma Castanyer va publicar a l'*Ara* un article que us convido a retenir en la memòria: "[Parlar-los en anglès](#)". A l'article, l'autora descriu una pràctica que fa temps que detectem en alguns sectors –ho fa, per exemple, [el senyor Alfred Bosch](#)– i que consisteix a transmetre com a primera llengua als fills no pas el català, sinó l'anglès.

Al llarg de l'article, la periodista amb prou feines amaga la seva simpatia per aquesta opció, fins al punt que, quan planteja quins riscos pot oferir, només se li n'acut un:

“Encara ara de vegades ens parla en català, però nosaltres ens hem mantingut sempre amb l'anglès, no ens surt parlar-los en català”, diu la Montsant.

És a dir, que posats a parlar de riscos, a l'autora –que no sembla recordar aquell principi periodístic que diu que cal documentar-se en fonts diverses a l'hora de tractar qualsevol tema– no se li acut que potser aquests infants anglòfons no aprendran prou bé el català, o que segurament no hi tindran cap vinculació emotiva perquè serà la llengua “dels altres” o de l'escola. No, els únics “riscos” que sap trobar és que “la gent no ho entengui” o que, per la pressió de l'enton, potser aquestes famílies capdavanteres no aconseguiran eliminar el català del tot de la vida familiar. Fascinant declaració de principis...

Em sap greu haver-ho de recordar, però això que l'autora de l'article presenta com a fenomen innovador i que camufla sota el terme “immersió” és més vell que l'anar a peu i té un altre nom més desagradable: se'n diu *substitució lingüística* en família, i és exactament el que han fet milions de famílies d'arreu del món quan s'han passat a la llengua del poder perquè es pensaven que els oferiria més avantatges econòmics o socials. A Galícia, aquesta “immersió” tan guai ha fet que l'ús del gallec retrocedeixi més d'un 60% en tres generacions. Això és ni més ni menys el que va fer que a Alacant, a València o a la Catalunya Nord desaparegués el català durant el segle XX. A Catalunya també s'hi va apuntar una petita part de l'alta burgesia, com els comtes de Godó o el Vidal-Quadras, per esmentar-ne un parell de qui és públic i notori, i és allò que abans se'n deia parlar castellà “*porque hacía más fino*”. Per sort, el moviment

es va avortar, perquè si no el català senzillament hauria desaparegut. Perquè el que els defensors d'aquesta pràctica no acaben de veure és que en la mesura que el seu exemple s'estengués, passaria una cosa molt senzilla: que els nens catalans anglòfons deixarien d'aprendre català perquè trobarien més amiguets anglòfons amb qui parlar la seva llengua, mirarien les pel·lis en anglès, assistirien a escoles en anglès, els monitors dels esplais els començarien a parlar en anglès... Si fa no fa, com va passar amb tants pares *pijos* els anys 50 i 60 que van descobrir, ai ves, que curiós, que la nineta dels seus ulls no sabia català o com a molt el malparlava amb accent madrileny.

És obvi que hi ha molta gent que desitjaria que els seus fills aprenguessin molt millor l'anglès, i tal com estan les coses convindria que el sistema educatiu millorés substancialment la seva eficiència en aquest punt. Tanmateix, una comunitat lingüística sana és la que sap distingir entre els usos interns i els externs. Contràriament al que prediquen els apòstols de l'hibridisme neoliberal, en sociolingüística sabem perfectament que les comunitats lingüístiques només usen dues llengües per a les mateixes funcions durant períodes relativament curts de la seva història, i ràpidament s'acaben decantant, normalment per la llengua més poderosa. Potser no és agradable, però sol ser així. Si més no, no ens enganyem amb paraules ensucrades.

PS En tot cas, el que sí resulta francament innovador és que un periodista d'un mitjà en català enfoqui de manera tan positiva l'arraconament del català.

6 Cap a Cap d'any

Antoni Lluï Martí

Prenint el demble a les paraules. Defensa de la llengua, etimologia, història, curiositats (Palma: Documenta Balear, 2009)

Faltant pocs dies per a acabar l'any i començar-ne un altre, què us sembla si parlam un poc de l'etimologia d'aquest mot i d'alguns dels seus derivats? És prou sabut que *any* prové del llatí *annus*, però el que no solen explicar els nostres diccionaris etimològics és com i des d'on entrà aquest mot en el llatí i perquè l'adoptaren els romans com a mesura de temps.

Després de consultar diverses obres de lingüistes espanyols i estrangers, em trob amb què *annus* devia procedir d'*amnus*, mot que enclou l'arrel indoeuro-

pea AM, que significa 'temps', i que encara s'usa, talment, en gaèlic (escocès) o formant composts referits al temps en altres llengües celtes, com en el gal·lès *amser* i en el bretó *amzer* 'temps' (el que transcorre, no el meteorològic). *Annus* / *annus* fou adoptat en llatí com a la mesura (unitat) de temps equivalent a un any complet.

Al començament d'aquest període, que no sempre ha estat el primer de gener, li deim Cap d'any (per cert, no digueu a la darrera nit de l'any «Nit vella», imitant *Nochevieja*, perquè això és cosa pròpia de la llengua castellana i em sembla que de cap altra). D'altra banda, els mallorquins solem creure que això de Cap d'any és cosa ben nostra i que no s'usa en altres llengües, sobretot perquè no ho veim usat en la castellana, però no és així. En italià, referint-se al primer dia de l'any, diuen *Capo d'anno*, i en sard, *Cabuanno*, que ve a ésser el mateix. En castellà s'usa també *cabo de año*, però no referint-se al començament de l'any, sinó a un aniversari, generalment parlant de la missa que es fa per un difunt al cap d'un any d'haver mort (*misa de cabo de año*), significat que tenen igualment el gallec i portuguès *cabo de ano*, l'asturià *cabo d'añu*, l'aragonès *cabo d'ano* i el francès *bout de l'an*, llengua en la qual diuen *le jour de l'an* per referir-se al dia de Cap d'any.

Un mot català ben curiós per a anomenar aquesta festa és Ninou, que s'usa des de temps molt antic a diversos llocs del Principat i en alguns de València, mot que ja es troba en la Crònica del rei En Pere el Cerimoniós (segle XIV), i un precedent seu, *Aninou*, en la del rei En Jaume I, i que prové, segons Coromines, del llatí *dies anni novi* 'dia de l'any nou'.

7 Passó i passera

J. Leonardo Giménez

Levante-EMV, 19/09/2016

<http://www.levante-emv.com/cultura/panorama/2016/09/19/passo-i-passera/1468642.html> [€]

Una paraula molt genuïna de la nostra parla és *passó*: “Son pare li va pegar un passó de bandera”. La inclou Juli Jordà en l'excel·lent recull coral *Paraules en xarxa*. L'Acadèmia Valenciana de la Llengua li ha donat carta de naturalesa normativa, encara que amb la marca de col·loquial, en incloure-la en el *Diccionari normatiu valencià* amb tres accepcions. En la primera la definix i remet a

“palissa”, és a dir ‘sèrie de colps pegats a algú’. El recull citat la definix de manera semblant, en primera instància, ‘sèrie de colps que es peguen’. També la van incloure Alcover i Moll en el DCVB. Les frases posades com a exemple en els reculls que l’arreguen, en la primera accepció, sempre tenen com a protagonistes els xiquets o les xiquetes, com a receptors i receptores dels passons. S’usa més en un sentit relacionat amb els infants. Per tant, un *passó* podríem dir que no és una autèntica palissa. Un palisseta i prou. Encara que qui la rebia no li feia gens de gràcia. Afortunadament ara ja no se’n peguen, ni de passons ni de palisses a la xicalla. Esperem que no.

Però en un dels sentits figurats un *passó*, com ho arreplega el DNV, és també ‘repremsió severa’, un bon marmoló o bonegó: “Quin *passó* em va amollar ma mare per arribar al rompre el dia a casa”. Vaja, un renegó, un bon *puro*, com també diríem vulgarment. I un *passó* també, en sentit figurat, és un terme propi de les competicions esportives. *Paraules en xarxa* en eixa accepció la definix com a ‘victòria excessiva en esport’, amb esta frase: “Tampoc no calia pegarlos eixe *passó*, que són un equip d’aficionats”. Qualsevol enfrontament o competició pot donar lloc a un *passó*. En les cartes, en una oposició administrativa, en unes eleccions, etc. Jo somnie un 0-5 a favor del València contra el Reial Madrid en el Bernabeu. Seria un bon *passó*. Però això, per ara, està lluny. Més prompte els passons els els peguen als de Mestalla.

Una altra paraula desperdiciada en usos més “formals” és *passera*. El DNV, en la primera definició la descriu com a ‘tauló de fusta o conjunt de pedres convenientment col·locades, que permet travessar un corrent d’aigua o una superfície d’aigua estancada sense banyar-se’: “Si vols travessar el riu, més avall trobaràs una *passera*”. També és una epidèmia: “Ara ja no solen haver-hi *passeres* de tifus”. En pilota valenciana les *passeres* són el ‘conjunt de regles, tècniques, moviments, posicions i altres accions del joc’: “Son pare li ensenyà les *passeres* del trinquet”. I “conèixer (o saber) les *passeres*” és una locució verbal que fa referència a ‘conèixer els camins, els mitjans o els recursos per a moure’s en un àmbit determinat o per a aconseguir alguna cosa’. Finalment, *passeres* també és sinònim de “escaig”; és ‘per a indicar que sobrepassa una quantitat anterior’: “Pesa cinquanta quilos i *passeres*”. Per cert, que un pas de zebra o qualsevol pas de vianants també podria ser una *passera*.

8 Escarradora

Teresa Tort

Blog *Agafada al vol. Som les paraules que diem*, 03/11/2016

<http://blocs.mesvilaweb.cat/ttort/?p=269302>

En el paisatge ebrenc no hi ha dibuixades isoglosses, però en els mapes dialectals diverses línies imaginàries sobrevolen Caro, els Ports de Beseit, Cardó i el Delta immens. L'Ebre és un territori de transició, una frontera que ens ajunta. I també una illa enmig d'un oceà lingüístic.

Quantes paraules tenim en tortosí que són exclusives d'aquesta zona? D'a on venen? Si algú en sap la resposta, seria interessant conèixer-la. Potser furgant en els reculls dialectals en tindríem un còmput aproximat. En tot cas, la idiosincràsia d'un parlar s'explica sempre pels esdeveniments històrics que han tingut lloc al cap dels segles en el territori que ocupa. Per exemple, si tenim tantes paraules d'origen àrab –atzembla, aliacrà, [alifàries](#), xeic...– és perquè la influència de la cultura àrab s'hi va produir durant segles i fins més tard que a la major part de Catalunya.

Parlant de peculiaritats, durant l'últim cap de setmana d'octubre i la vigília de Tots Sants, hem anat a collir olives al costat del canal de la dreta de l'Ebre i he caçat al vol una altra paraula que no surt als diccionaris. Dissabte tota la tropa estàvem amanits per arreplegar el fruit per a l'oli que gastarem durant un any o més. Anàvem disfressats amb la roba arraconada de fa molt de temps i teníem a punt les aïnes per alleugerir, una mica prematurament, les oliveres.

Abans de res, vam estendre les borrasses davall de les branques carregades d'olives encara veroses, vigilant que no quedés cap rogle de terra al descobert per on es pogués escapar una part de la collita. Després només va ser qüestió d'escarrar les branques amb les mans descobertes o bé amb l'ajuda de les escarradores manuals i de les escarradores mecàniques. Tots alhora, sense treva i sense parlar, perquè el compressor que alimentava aquestes màquines ens ensordia les orelles i omplia l'oliverar d'uns esclafits que ofegaven les converses.

Fixem-nos ara en el vocabulari. **Escarrar** és un verb conegut pel DIEC2, però el defineix de manera inexacta. Entendreu millor què significa si llegiu la definició que en dona el [GDLC](#): “Arrencar, refregant (les olives de l'olivera, el gra del blat de moro); eixonar”. Aquí descobrim també que té un origen incert, tot i que diu que probablement prové del fràncic *skerran*, *skarran* ‘arrencar raspant’. I, si ens parem a pensar una mica, no és difícil que ens recordem de la forma

escarràs, dues definicions del qual estan estretament vinculades amb aquest verb: penjoll de fruits, d'una banda; i persona que fa la feina més pesada d'una casa, de l'altra. I d'aquí, arribaríem al verb **escarrassar-se**: abocar molts esforços en una feina, empresa, etc.

En canvi, la peça tradicional que feien servir els pagesos tortosins i la moderna màquina sorollosa que l'ha substituït aparentment no tenen equivalent en els altres parlars catalans. Sembla estrany que a cap més banda es conega què és una **escarradora** i que, d'aquest mot, no n'aparega ni rastre en els diccionaris habituals. En farem, doncs, una definició improvisada: aparell amb unes pues de ferro resistents en forma de pinta, subjectes al final d'un mànec de llargària variable, que serveix per escarrar les olives, especialment, de les branques més altes. De la versió mecànica, n'hi ha models diferents i, de moment, no ens hi posarem. Com a pista addicional, us direm que l'escarradora mecànica és coneguda sovint com a *aplauso*.

Finalment, encara que no ens puguem aturar aquí a anomenar el vocabulari sencer de l'oleïcultura, no marxarem sense deixar testimoni de passada d'algunes altres denominacions pròpies d'aquest camp: màquina de plegar olives, porgar, [sansa](#), cofins, morca...

Sense l'acció no hi ha la paraula, però. I per a aquestes protagonistes la funció dura ben poc.

9 Tots els dubtes: pronoms (4)

Rudolf Ortega @Rudolf_Ortega

[Tots els dubtes. Una gramàtica del català a l'abast](#) (Barcelona: RBA La Magrana, 2014)

Un pronom còmplice | PRONOM FEBLE EN, 1

Hi ha una partícula molt versàtil, el pronom *en*, que ens permet referir-nos a coses de la realitat que hàgim enunciat abans, però també a d'altres que no hàgim esmentat i que senzillament siguin evidents. No cal doncs haver dit l'antecedent de forma explícita, ja que el context comunicatiu ens dirà de què parlem. Imaginem que hem aconseguit una cita amb una persona especial a qui fa temps que anem al darrere. Fem l'esforç d'escoltar tot el que diu amb atenció i de mostrar-nos empàtics a fi que el sopar conclouï en victòria, i només interrompem el seu discurs per omplir-li la copa de vi, tot esperant que l'etilisme ens

obri el camí: «En vols més?». Vet aquí un pronom essencial en català que està avui dia en un sensible retrocés, ja que en massa casos la mateixa frase es resol amb un sonso «Vols més?» que segur que no ens porta enlloc. Convé recordar que els verbs transitius sempre duen complement directe, i que aquest pronom ens permet de dir-lo tot al·ludint a un element, o bé del discurs, o bé de la realitat. No direm doncs: *Quant vols?*, sinó: *Quant en vols?* I tampoc: *Quants hi ha, sis o dotze?*, sinó: *Quants n'hi ha, sis o dotze?*

Més de complement directe | PRONOM FEBLE EN, 2

Suposem que el rei Xerxes es mira el penya-segat, es grata el cap i diu: «Coi d'espartans, no fan altra cosa que escorxar soldats...»; el complement directe, *soldats*, no duu article de cap mena, ni sabem quants perses ja han caigut a les Termòpiles. En aquest cas, farem servir el pronom *en* quan vulguem reprendre el referent: «Tranquil, senyor meu, que encara ens en queden», que diria un dels seus esclaus mirant l'imponent exèrcit darrere seu. Fins i tot, podríem tenir l'antecedent quantificat d'alguna manera, cosa que ens permetrà també de quantificar la frase del pronom mateix: «Si només són tres-cents espartans, pensava que en trobaríem un fotimer», que s'exclama un frustrat Xerxes; en certa manera és com si descomponguéssim l'hipotètic sintagma que fa de complement directe de *trobaríem* (*un fotimer d'espartans*) en dos trossos: el primer amb el pronom *en* que reprèn l'antecedent, i l'altre al final, *un fotimer*, que introdueix informació nova. Així doncs, substituïrem tot el complement directe pel pronom *en* quan només estigui indeterminat, però el podrem descompondre quan hi trobem algun tipus de quantificació.

I pel que fa a l'ortografia del pronom segons el verb, tindrem també: *No n'hi havia. Van matar-ne molts. Busca'n per si de cas. És a dir, quatre formes possibles: en, n' / -ne, 'n.*

En lloc de possessius | PRONOM FEBLE EN, 3

El pronom *en* té un gran enemic que podem trobar a casa, ja que forma part de la llengua mateixa. És l'adjectiu possessiu, que en una moda recent —un tsunami, una pandèmia— està adquirint un protagonisme del tot immerescut, com ara en casos en què dic que *pago la meva hipoteca* si senzillament *pago la hipoteca*, perquè rarament pagaré la del veí. I vet aquí que un dels damnificats d'aquesta moda és el pronom *en*. Per exemple, de vegades podem sentir que «el president llegirà el projecte i analitzarà *les* seves conseqüències», i intuïtivament assignem el possessiu al projecte, tot i que res no impedeix pensar que es refereix al president, com en dir que «llegirà el projecte i analitzarà

les seves decisions». En aquest exemple és clar que les decisions són del president i que les conseqüències són del projecte, però en altres casos això no és tan clar: *El ministre rebrà el conseller i aplicarà les seves mesures anticrisi*, on sabem que el ministre rebrà el conseller, però no sabem quines mesures aplicarà finalment. La solució, com s'ha dit, l'aporta el pronom *en*: *El president llegirà el projecte i n'analitzarà les conseqüències. El ministre rebrà el conseller i n'aplicarà les mesures anticrisi*.

Podeu llegir les entregues anteriors d'aquesta sèrie sobre els pronoms als **InfoMigjorns** [1.304](#), [1.306](#) i [1.308](#).

10 Llengua i Literatura

Revista anual de la Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC)

Sumari del núm. 26 (2016)

[ISSUU](#) · [Accés als articles en PDF](#)

ESTUDIS I EDICIONS

Montserrat Forcadell. Desaccentuació no estàndard en català: estratègies per al doblatge

Ares Llop Naya. La negació en els parlars pirinencs centrals. Sintaxi de la partícula emfàtica *cap*

Denise Boyer. Les digressions reflexives dels contes caldersians: de la personalitat del narrador impersonal com a recurs humorístic

Inga Baumann. Nation-building per a joves catalans. La història nacional de la narrativa juvenil en català (Teixidor, Vallverdú, Cabré i altres autors)

RESSENYES I NOTES CRÍTIQUES

Selecció d'edicions i estudis lul·lians (2011-2014), per Maribel Ripoll Perelló

Això era i no era, per Joan Borja i Sanz

Simposi del Centenari de la Mancomunitat de Catalunya, per Joan Martí i Castell

Epistolari Gaziell-Miquel Forteza, per Manuel Llanas

La literatura d'Olga Xirinacs, per Mònica Sales

Noves aportacions a l'epistolari de Jordi Arbonès, per Josep Camps i Arbós

Linguistic Variation in the Minimalist Framework, per Anna Paradís

Mots nous en català. Una panoràmica geolectal, per Jaume Martí i Llobet

Criteris lingüístics per a textos corporatius de difusió general, per Daniel Casals i Martorell

Complèxica. Cervell, societat i llengua de la transdisciplinarietat, per Sergio Balari Ravera

Temporal, Josep: Rondalla meravellosa i filosofia. Una fonamentació antropològica, Manacor: Món de Llibres, 2014, per Vicent Vidal

Soldevila, Ferran (ed.): Les quatre grans Cròniques, IV. Crònica de Pere III el Cerimoniós, revisió filològica de Jordi Bruguera, revisió històrica de Maria Teresa Ferrer i Mallol; Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2014, per Josep Antoni Aguilà i Àvila

Anonimo, Curial e Guelfa, introduzione di Antoni Ferrando Francès, traduzione di Cesáreo Calvo Rigual e Anna Giordano Gramegna, Roma: Aracne, 2014, per Lola Badia i Pàmies

Riera i Sans, Jaume. Sodomites catalans. Història i vida (segles XIII-XVIII), Barcelona: Base, 2014, per Lola Badia i Pàmies i Antònia Carré

Mestre Zaragozá, Marina: Ausiàs March. L'impossible orthodoxie de l'être, prefaci de Marie-Claire Zimmermann, Madrid: Casa Velázquez, 2014, per Marcel Ortín

Binimelis, Joan: Descripció particular de l'illa de Mallorca e viles, Juli Moll i Gómez de la Tía (ed.), València: Publicacions de la Universitat de València i Institut Cartogràfic de Catalunya, 2014, per Carles Cabrera

Aguiló, Marià: Cartes sobre el Renaixement. Materials, Margalida Tomàs, (ed.). Lleida: Punctum, 2014, per Joan Mas i Vives

Sotelo Vázquez, Adolfo: De Cataluña y España. Relaciones culturales y literarias (1868-1960), Barcelona: Universitat de Barcelona, 2014, per Josep Murgades

Molas, Joaquim: Emili Molas i Bergés. 1870-1918, Ripoll: Om Serveis Editorials, 2014, per Josep M. Domingo

Brunet, Manuel: El meravellós desembarcament dels grecs a Empúries. L'Empordà i els empordanesos, Francesc Montero (ed.), Girona: Diputació de Girona, 2014, per Pere Montalat Buscató

Molla, Guillem: Ramon Esquerra. Geografia crítica d'un esperit comparatista, Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2014, per Antoni Martí Monterde

Lluch, Carles: Novel·la catalana i novel·la catòlica. Sales, Benguerel, Bonet, Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2014, per Sílvia Coll-Vinent

Bonet, Blai: Poesia completa, Barcelona: Edicions de 1984, 2014, per Jordi Florit Robusté

Martí i Castell, Joan (2014): Aportacions a l'estudi de la filologia i la lingüística catalanes. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, per Daniel Casals i Martorell

Mas i Vives, Joan: Estudis Teatrals, Barcelona-Palma: Publicacions de l'Abadia de Montserrat-Institut d'Estudis Baleàrics-Edicions UIB, 2013, per Biel Sansano

Borja, Joan: Papers d'Etnopoètica. Barcelona: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana i Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2014, per Rafael Beltran i Llavador
Coromines, Joan: Itineraris Joan Coromines. Excursions a la recerca del mot, de la paraula viva, Pròleg i edició de Josep Ferrer i Pujades, Barcelona/Sant Pol de Mar: Fundació Pere Coromines/Ajuntament de Barcelona, 2014, per Albert Jané i Riera
Veny, Joan: De geolingüística i etimologia romàniques, José Enrique Gargallo Gil i Maria Reina Bastardas (eds.), Barcelona: Universitat de Barcelona, 2012, per Albert Jané i Riera

Gifreu, Josep (2014): El català a l'espai de comunicació. El procés de normalització de la llengua catalana als mèdia (1976-2013). Bellaterra, Castelló de la Plana, Barcelona i València: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, Publicacions de la Universitat Jaume I, Universitat Pompeu Fabra i Publicacions de la Universitat de València, per Daniel Casals i Martorell

Beltran i Cavaller, Joan Salvador: Les preposicions *per* i *per a* (Recapitulem i afegim-hi alguna cosa més), Lleida: Pagès editors, 2014, per Jaume Casassas i Castellà

CRÒNICA

Seminari de Literatura i Cultura de l'Edat Mitjana i l'Edat Moderna del Departament de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona, per Anna Fernández-Clot

Història, política, literatura. A 150 anys de la Historia de Catalunya y de la corona de Aragón de Víctor Balaguer. Jornades internacionals, per Ramon Panyella i Ferreres

In memoriam prof. M. de Riquer. Recull de manifestacions d'homenatge dels anys 2013-2015, per Isabel de Riquer i Permanyer i Lola Badia i Pàmies

La Commemoració del 150è aniversari del naixement de Miquel dels Sants Oliver, per Damià Pons i Pons

"1714. Del conflicte a la història i el mite, la literatura i l'art": una mirada interdisciplinària des de 2014, per Pol Serrabassa i Puntí i M. Àngels Verdaguer Pajerols

El Congrés Internacional d'Estudis Occitans de Lleida, per Aitor Carrera i Baiget

III Jornada sobre edició de textos catalans, per M. Àngels Verdaguer Pajerols

Jornada sobre la divulgació de la normativa als mitjans de comunicació, per Amanda Ulldemolins Subirats

X Trobada del Grup d'Estudis Etnopoètics, per Laura Villalba Arasa

Antoni Maria Badia i Margarit, per Joaquim Rafel i Fontanals

Carles Miralles (1944-2015): una nota necrològica, per Jordi Cornudella Martorell

Joaquim Molas (1930-2015), per Enric Sullà

Adéu a Modest Prats, per Montserrat Terradas Batlle

Josep Miquel Sobrer (1944-2015), per Francesc Parcerisas

11 Enllaços

- ▶ Grup d'Estudi de Llengües Amenaçades, "[Camins cap a la diversitat lingüística](#)" (*VilaWeb*, 25/07/2016)
- ▶ "[Hem de dir 'Ebre' o 'Ebro'?](#)": Anton Monner presenta *Vocabulari de la Terra Alta* (*El Nacional*, 20/10/2016)
- ▶ Josep Lacreu, "[Tanmateix no s'entén](#)" i "[La llengua necessita carinyo](#)" (blog *Pren la paraula*, 21/10/2016 i 25/11/2016)
- ▶ Juli Martínez Amorós, "[El model quasioriental](#)" (blog *El Juliet*, 26/10/2016)
- ▶ Jordi Caldentey, "[Es magatzem de sa construcció de s'ús decoratiu des salat](#)" (*dBalears*, 27/10/2016)
- ▶ Raül Garcia i Aranzueque, "[Les llengües minoritzades exigeixen protecció a la Comissió Europea](#)" (*El Punt Avui*, 06/11/2016)
- ▶ Xesc Bujosa, "[Caminar amb el DCVB](#)" (*dBalears*, 14/10/2016)
- ▶ Vicent Brotons Rico, "[Llegint el decret de Plurilingüisme des del model d'educació plurilingüe, d'Escola Valenciana \(I\)](#)" i "[...\(II\)](#)" (*Saó*, 24 i 31/10/2016)
- ▶ Neus Nogué Serrano, "[El fons Joan Solà, a la Biblioteca de Lletres de la Universitat de Barcelona](#)" (blog *En altres paraules*, 10/11/2016)
- ▶ Gabriel Bibiloni, "[Documental, documentari, elemental, elementari](#)" (*El blog de Gabriel Bibiloni*, 08/11/2016)
- ▶ Francesc Foguet i Boreu, "[Vols trobar feina?](#)" (*Núvol*, 26/10/2016) Si vols trobar feina, estudia filologia catalana.
- ▶ Manuel Lillo entrevista [Ferran Suay: "Els drets lingüístics han de ser considerats com a drets humans"](#) (*El Temps*, 10/11/2016). Suay és el nou president de l'ELEN (Equality Language European Network, Xarxa Europea per la Igualtat Lingüística). Tere Rodríguez també l'entrevista a *El Punt Avui*: "[El català és l'espill en què es miren moltes llengües](#)" (05/12/2016)